

بازیابی هویت محله های قدیمی در طرح بهسازی و نوسازی منطقه مرکزی مشهد نمونه موردی: محله نوغان

محمد رضا نقصان محمدی^۱، محمد باقری نژاد^۲.

۱- استادیار طراحی شهری دانشکده هنر و معماری یزد، یزد خیابان امام، کوی سهل بن علی، دانشکده هنر و معماری یزد.

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشکده هنر و معماری یزد، یزد خیابان امام، کوی سهل بن علی، دانشکده هنر و معماری یزد. bagherinezhadm@gmail.com

چکیده

یکی از ویژگیهای پر اهمیت شهرهای گذشته، محله بندی های متفاوت و همبسته آنها بوده است. این محله ها در مشهد قدیم با دارا بودن ویژگیهای خاص خود دارای هویتی مستقل در مجاورت حرم مطهر امام رضا بوده اند. دخالت های اخیر در بافت بخش مرکزی شهر مشهد بصورت گسترده با رویکرد نوسازی و عدم توجه به هویت بافت تاریخی روی داده است، به صورتی که کوچه های گذشته مورد تخریب قرار گرفته اند و تنها نامی از این محلات باقی مانده است. ساخت و سازهای بلند مرتبه پیش بینی شده، به منظور تامین نیازهای زائرین نتوانسته ارتباط مناسبی با هویت تاریخی و زیارتی این منطقه برقرار کند، بصورتیکه آثار ناشی از اجرای طرح موجب شده تا بسیاری از مجاورین به اجبار به مناطق دیگر شهر نقل مکان کنند. مجموعه ای از این عوامل سبب شده تا در مجاورت عنصر شاخص حرم با سردرگمی و نابسامانی در هویت این منطقه روبرو شویم. حال سوال این است که آیا با ارائه راهکارهایی می توان هویت از دست رفته را به این محلات بازگرداند. هدف از این پژوهش ارائه راهکارهایی به منظور بازیابی هویت محلاتی است که در طرح های نوسازی هویت گذشته خود را از دست داده اند. روش تحقیق استفاده از مطالعات کتابخانه ای و شناخت وضعیت موجود محلات بوسیله مطالعات میدانی می باشد. در پایان در قسمت نتیجه گیری راهکارهایی در چارچوب قابل تشخیص بودن و تشخیص محلات ارائه شود.

کلمات کلیدی: محله، بهسازی، نوسازی، منطقه مرکزی مشهد، هویت